

Sedmdesátiny pana profesora Hajna

Josef Bejček*

*Stárnutí není nic jiného, než zlovyk, na který
opravdu zaměstnaný člověk nemá čas.*

Tento optimistický postoj A. Mauroise se mi jako blízkému a dlouholetému spolupracovníkovi pana profesora Petra Hajna opakovaně připomíná zejména při příležitosti stále přibývajících oslav jeho dalších narozenin – ty letošní březnové byly již sedmdesáté.

Není nic nepatřičnějšího, nežli použití otřepaného klišé o suchopárnosti profesorů práva v případě P. Hajna. Má totiž bytostně rád legraci – ale jinak, než když má někdo rád hovězí. Nepřistupuje k ní jen jako konzument, ale rád ji kolem sebe šíří a spoluvytváří. Humor je pro něj velká hodnota a dokáže s jeho pomocí chutně připravit a pedagogicky naservírovat i leckterou suchopárnější právníckou materii; nutno však přiznat, že jako dobrý a zkušený kuchař si vybírá ke svým kreacím především výbornou a tvárnou surovinu a na vyslovené beznadějnou materii tím vzácným kořením humoru neplýtvá.

Bylo by těžké vyjmenovat všechny role, v nichž jej česká právnícká veřejnost zná. Myslím, že u nás sotva existuje právník, který by nevěděl, kdo je prof. Hajn alespoň v jedné z jeho četných „veřejných“ podob: bývalý vlídný a oblíbený šéf (v akademických funkcích na fakultě i na universitě a jako dlouholetý vedoucí různě pojmenovaných kateder) s pochopením pro potřeby a zájmy spolupracovníků, nicméně s nepochopením pro malý výkon a nízkou kvalitu práce, s nimiž by se mu ostatně málokdo odvážil presentovat při srovnání s rozsahem a kreativitou jeho rozkošatělých činností; loajální spolupracovník a invenční odborník, stále promýšlející nové souvislosti oboru a hledající inspiraci a poučení i v souvisejících vědních disciplínách (ekonomii, biologii, psychologii, sociologii); mezinárodně renomovaný expert zejména v oblasti práva nekalé soutěže a práv k nehmotným statkům; vtipný glosátor zákulisí vědecké a „odbornické“ profese a populární právní fejetonista; v obdivuhodné intelektuální kondici se udržující a důvěryhodný konsultant, advokát a rozhodce; vlídný (a patrně v důsledku výchovného působení vlastních vnoučat stále vlídnější) pedagog, který ovládá „umění naučit“, aniž by studentům proces učení znechutil; a přitom všem navíc vzdělaný, moudrý, tolerantní a vstřícný člověk, který ze svého vtipu neslevuje ani v případě, nabízí-li se mu jako jeho terč on sám.

Diagnóza tvůrčího přetlaku se u P. Hajna projevila již v mládí – při zaměstnání v plzeňské Škodovce ukončil vědeckou aspiranturu a jen tak mimochodem přitom napsal ještě několik popularizačních publikací (o činnosti podnikového právníka, o zahraničně obchodních jednáních, o uzavírání smluv), které mezitím zklaštily. V roce 1972 přešel na brněnskou právníckou fakultu, na níž prošel řadou funkcí a kde v plné duševní svěžesti (a v plném úvazku) působí dodnes.

Pečeť vlastní osobnosti vtiskl mnoha oblastem svého odborného zájmu, mezi něž patřily a patří zejména právní služba, hospodářské a obchodní smlouvy, závazky ve výzkumu a vývoji, riziko a odpovědnost, organizační normy a právo, efektivnost právní regulace ekonomiky, nekalá soutěž, právo a reklama. Řada jeho učebnic, knih i odborných pojednání přesvědčuje o vzácné schopnosti spojovat teoretickou erudici s praktickou realizací práva. Jeho bibliografie je početná a leckterý univerzitní pedagog by mohl být hrdý na pouhý zlomek z ní. Na to však beznadějně pracovitý Petr Hajn nedbá a stále k ní s elánem přikládá nové knihy.

Jubilant ovlivnil a stále ovlivňuje nejen stovky studentů učením právu, ale i učením moudrosti nadhledu a širším souvislostem. Vybudoval poměrně čilou brněnskou katedru hospodářského a obchodního práva, vychoval a stále vede řadu nadějeplných (a dokonce i některých naděje splnivších) doktorandů a učitelů, patří k nemnoha osobnostem brněnské fakulty i českého právníctví, kteří je důstojně reprezentují v tuzemsku i navenek.

Petr Hajn se nejen slovy, ale především svou činností hlásí k myšlence F. Dürrenmatta, že výchova lidského rodu k humoru znamená totéž jako výchova k humanitě a že není humanity bez humoru. Způsob jeho více než pětáctiřicetiletého provozování teoretického i aplikovaného právníctví dokazuje, že je možné naplnit klasickou moudrost, že stárnutí se neubráníme, ale zestárnout nemusíme. Všichni, kteří prof. Hajna známe a kteří jej máme ve zvláštní oblibě, mu přeje me při příležitosti jeho sedmdesátin, aby i jeho další jubilea potvrzovala, že jeho duch je proti zestárnutí imunní.

* Josef Bejček, vedoucí katedry obchodního práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Brno